

Милча В. Мадих

Љубодраг А. Поповић: ШЕМАТИЗАМ КНЕЖЕВИНЕ СРБИЈЕ 1839 – 1851
Време преточено у књигу
Архив Србије Београд, Београд 1999, 298

Крајем прошле године у издању Архива Србије, изашла је из штампе књига „Шематизам Кнежевине Србије 1839 – 1851“, коју је поводом стогодишњице Архива Србије приредио виши архивски саветник Љубодраг А. Поповић. Издавањем ове значајне публикације попуњена је једна празнина у помоћној литератури и информативним средствима о државној организацији и личностима које су биле носиоци значајних улога у њој. Аутор је ово дело посветио сенима својих родитеља, др Атапасију Поповићу, професору Београдског универзитета и Вукосави, наставници више београдских гимназија.

За разлику од државног шематизма, који је почев од 1852. штампан најпре у оквиру календара Шумадица а затим у Великом београдском календару, у овој књизи аутор је приказао настанак државне организације Кнежевине у целини, са свим њеним институцијама и подацима о личностима које су указом и решењем постављане и смењиване унутар различитих функција у државној служби, од највиших органа; Совјета, Попечитељства иностраних дела, Попечитељства унутрених дела до Управе вароши Београда и окружних начелстава, Главног војног штаба, поште, ћумрука, судова, Лицеја, гимназија, основних школа, Друштва српске словесности и других институција Кнежевине Србије која је још увек у полувазалном односу према Отоманској империји, али у очи-

гледном напору да ствара сопствену државу по узору на западне земље тога периода.

И поред тога што овим шематизмом није обухваћена црквена организација и свештенство, чему је разлог недостатак одговарајућих података, ова публикација пружа обиље сведочанстава о институцијама и личностима, која су драгоцене и неопходна за разумевање тога релативно кратког али значајног периода националне историје. Сматрамо да ће систематично и зналачки приређени подаци за око 3500 важних личности тога времена, знатно убрзати и олакшати рад истраживачима тога периода наше прошлости и истовремено заштитити архивску грађу од честе употребе. Архивским радницима у њиховом стручном раду, посебно у обради архивске грађе настале делатношћу државних органа и институција, које су приказане у овој књизи, биће драгоцене помоћ у трагању за подацима о носиоцима значајних функција који су непосредно учествовали у стварању архивске грађе.

За дело Шематизам у Кнежевини Србији 1839 – 1851, аутор је добитник престижне награде за научни рад из области архивистике и историје Задужбине Ђурђа, Данице и Јованке Јеленић у 1999 години, што још једном потврђује високе домете и допринос Љубодрага А. Поповића архивистици и историографији, којима је посветио читав радни век.